

Kommunstyrelsen Askersund kommun

Ansökan om omprövning för moderna miljövillkor för Masugnsfallets vattenkraftverk, Hallsbergs kommun, Örebro län.

Förslag till beslut

Askersunds kommun avger föreslaget yttrande

Ärendebeskrivning

Inom ramen för den nationella planen för moderna miljövillkor (NAP) ska Masugnsfallets damm och kraftverk i Hallsbergs kommun omprövas. Anläggningen ligger vid utloppet av sjön Tisaren, som används för dricksvattenuttag till Kumla och Hallsbergs kommuner. Nedströms finns ett Natura 2000-område med skyddsvärda arter och habitat, vilket ställer krav på ökade miljöflöden och mer naturliga variationer i vattenregleringen.

En utrivning av dammen bedöms inte som möjlig, då vattennivån i Tisaren behöver vara stabil för att säkerställa dricksvattenförsörjningen. I stället föreslås att kraftverksproduktionen avslutas och ett omlöp (naturlig fiskväg) med självreglerande utlopp anläggs förbi dammen. Åtgärden möjliggör förbättrade ekologiska förhållanden nedströms, samtidigt som dagens regleramplitud för vattennivån i Tisaren kan bibehållas.

Beredning

Ärendet har beretts av handläggare på Samhällsbyggnad sydnärke i samråd med utvecklingschef.

Ärendet

Inom ramen för den nationella planen för moderna miljövillkor (NAP) ska all vattenkraft i Sverige omprövas och förses med moderna miljövillkor. Som en del i detta arbete har landets delavrinningsområden delats in i prövningsgrupper, där varje grupp tilldelats ett datum för inlämning av ansökan till domstol. Tisaren tillhör Nyköpingsåns avrinningsområde.

Länsstyrelsen har i uppdrag att samverka med verksamhetsutövare och andra berörda aktörer i förberedelsearbetet inför dessa prövningar.

Masugnsfallets damm och kraftverk är beläget vid utloppet av sjön Tisaren, i Hallsbergs kommun. Platsen har en lång historik av verksamhet, vilket innebär att det finns kulturhistoriska värden att beakta.

Vid dammen sker råvattenuttag för dricksvattenförsörjning till Kumla och Hallsbergs kommuner. Dessa är därmed beroende av en stabil och förutsägbar vattennivå i sjön.

Vattendraget nedströms, Skogaholmsån/Svennevadsån, är klassat som ett Natura 2000-område. Detta på grund av förekomsten av värdefulla habitat samt arten tjockskalig målarmussla, som är särskilt skyddad enligt EU:s art- och habitatdirektiv.

Länsstyrelsen har gjort bedömningen att för att uppnå miljö kvalitetsnormerna och säkerställa gynnsam bevarandestatus i den nedströmsliggande vattenförekomsten, krävs dels en högre tappning från Tisaren, dels mer naturlig flödesvariation.

Utredningar som verksamhetsutövaren låtit genomföra visar dock att tillrinningen till Tisaren inte är tillräcklig för att klara både ett ökat miljöflöde och samtidigt tillgodose råvattenuttaget samt upprätthålla kraftverksverksamheten. En utrivning av dammen bedöms inte som ett möjligt alternativ, med hänsyn till dricksvattenförsörjningen och behovet av stabil vattennivå.

I stället föreslås att kraftverksproduktionen avslutas och att ett omlöp, det vill säga en naturlig fiskväg med självreglerande utlopp, anläggs förbi dammen. Genom denna lösning möjliggörs både fortsatt vattenuttag och förbättrade ekologiska förhållanden nedströms.

Åtgärden innebär att vattenståndet i Tisaren kommer att förändras något, men fortsatt hållas inom dagens tillåtna regleramplitud – även vid extremflöden eller torrperioder.

Vattennivåer – jämförelse före och efter åtgärd:

Nuvarande vattendom (Masugnsfallet):

- Sänkingsgräns (SG): 99,55
- Dämningsgräns (DG) sommar/höst: 100,69
- Dämningsgräns (DG) vinter/vår: 100,85

Föreslagna nivåer efter åtgärd:

- Vid normala flöden: 100,30 – 100,65
- Vid extrema flöden: 100,10 – 100,75

Sammanfattning

Genom att anlägga ett omlöp vid Masugnsfallets damm skapas förutsättningar för att uppnå både ekologiska mål och fortsatt trygg dricksvattenförsörjning. Den föreslagna lösningen innebär endast marginella förändringar i vattenståndet i Tisaren, och ligger inom dagens tillåtna spann. För Askersunds kommun innebär detta att Tisarens nivå kommer följa de naturliga variationerna men ändå hålla sig inom de nivåer som är vanliga idag.

Finansiering

Föreslaget svar innebär inte kostnader för Askersunds kommun

Skriv förvaltningens namn här

Förnamn Efternamn

Förvaltningschef

Rickard Andersson

Samhällsbyggnadschef

Beslutet skickas till

Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen